

Sygn. akt V KK 189/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący)

SSN Marian Buliński (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Grzegorza Krysmanna,
w sprawie **Z. A.**

skazanego z 291 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 33 § 2 k.k., art. 306 k.k.,
art. 276 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 19 września 2016 r.,

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść
od wyroku Sądu Rejonowego w Ż.

z dnia 18 października 2006 r.,

**uchyła wyrok Sądu Rejonowego w Ż. w zaskarżonej części
(pkt III) i postępowanie karne w tym zakresie umarza na
podstawie art. 5 § 1 pkt 4 kodeksu postępowania w sprawach o
wykroczenia, a kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 18 kwietnia 2006 r. Z. A. został
uznany winnym tego, że:

„ I. w okresie od kwietnia do maja 2005 r. w L. nabył za kwotę 2000 zł od nieustalonej osoby przyczepę gastronomiczną o wartości 16 200 zł wraz z wyposażeniem, wiedząc o tym, że rzecz ta uzyskana została za pomocą czynu zabronionego na szkodę K. P., przy czym zarzucanego czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne,

tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k. z zw. Z art. 64 § 1 k.k.;

II. w okresie od kwietnia do maja 2005 r. w nieustalonym miejscu przerobił znaki identyfikacyjne, tj. numer ramy przyczepy gastronomicznej typ G. [...]

tj. o czyn z art. 306 k.k.;

III. w okresie od kwietnia do maja 2005 r. w nieustalonym miejscu usunął z dwukołowej przyczepy tablicę rejestracyjną o nr [...], którą nie miał prawa dysponować,

tj. o czyn z art. 276 k.k.”.

Za popełnienie czynu opisanego w pkt. III Sąd na podstawie art. 276 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W miejsce kar jednostkowych wymierzył oskarżonemu karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby 5 lat. Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 25 kwietnia 2006 r.

Od tego prawomocnego wyroku kasację złożył Rzecznik Praw Obywatelskich zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 18 kwietnia 2006 r. w zakresie pkt. III na korzyść Z. A. zarzucając temuż orzeczeniu „rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa materialnego, to jest art. 276 k.k., poprzez jego błędne zastosowanie i skazanie Z. A. za czyn, który nie zawierał ustawowego znamienia występującego w wyżej wymienionym przepisie, albowiem tablica rejestracyjna o nr [...], którą oskarżony usunął z dwukołowej przyczepy, nie jest dokumentem w rozumieniu art. 115 § 14 k.k.”.

W oparciu o to wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie pkt. III i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanego mu w tym punkcie występk.

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym, zarówno przedstawiciel Rzecznika Praw Obywatelskich oraz prokurator Prokuratury Krajowej poparli wniesioną kasację.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Trafnie Rzecznik Praw Obywatelskich zauważył, że „...już sam opis czynu przypisanego w punkcie III omawianego wyroku uprawnia do stwierdzenia, że w tym zakresie przedmiotowe orzeczenie dotknięte jest wadą prawną o „kasacyjnym” charakterze oraz stopniu, co powoduje konieczność jego wyeliminowania z obrotu prawnego w tej części.

Oceny tej nie zmienia okoliczność, iż omawiany wyrok Sądu Rejonowego w Ż. zapadł w następstwie uwzględnienia wniosku Prokuratora, złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k., o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar bez przeprowadzenia rozprawy, albowiem jednym z warunków konsensualnego zakończenia postępowania w tym trybie jest to, aby propozycja przedstawiona we wniosku czyniła zadość obowiązującym przepisom prawa karnego materialnego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2013 r. o sygnaturze akt IV KK 186/13, LEX nr 1331367).

Nie sposób nie zgodzić się z Rzecznikiem, „że w myśl art. 276 k.k. „Kto niszczy, uszkadza, czyni bezużytecznym, ukrywa lub usuwa dokument, którym nie ma prawa wyłącznie rozporządzać, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2”. Definicję dokumentu w rozumieniu powyższego przepisu zawiera zaś art. 115 § 14 k.k., zgodnie z którym dokumentem jest każdy przedmiot lub inny zapisany nośnik informacji, z którym jest związane określone prawo, albo który ze względu na zawartą w nim treść stanowi dowód prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mającej znaczenie prawne”.

Zasadnie skarżący podkreśla, że „Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach konsekwentnie i jednolicie prezentuje pogląd, iż tablica rejestracyjna pojazdu, chociaż jest bez wątpienia przedmiotem określonego prawa, należy bowiem do właściciela pojazdu, dla którego ją wydano, to sama w sobie nie jest jeszcze dowodem prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mającej znaczenie prawne, gdyż samoistnie nie dowodzi ona żadnego prawa do tego pojazdu, w konsekwencji, tablica rejestracyjna nie jest dokumentem w rozumieniu art. 115 § 14 k.k., a tym

samym nie może być przedmiotem przestępstwa określonego w art. 276 k.k. (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2002 r. o sygn. akt V KKN 404/99, OSNKW 2002/9-10/72; wyrok z dnia 23 listopada 2010 r. o sygn. akt IV KK 293/10, LEX nr 667517; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2011 r. o sygn. akt IV KK 267/11, LEX nr 1095846)".

Dodać jedynie należy, że we wspomnianym orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2002 r., V KKN 404/99, zauważono także, „jako przedmiot będący rzeczą ruchomą, stanowiąc własność określonej osoby, tablica rejestracyjna pojazdu może być natomiast przedmiotem innych czynów zabronionych, np. przeciwko mieniu w tym choćby kradzieży, przywłaszczeniu, zniszczenia lub paserstwa”.

W omawianej sprawie, Sąd Najwyższy związany jest z ustaleniami faktycznymi wynikającymi z opisu tego czynu w orzeczeniu sądu pierwszej instancji.

Z tego opisu wynika jednoznacznie, że Z. A. usunął (zabrał) tablicę rejestracyjną, którą nie miał prawa dysponować (nie był jej właścicielem czy posiadaczem). W tej sytuacji należało rozważyć czy takie zabranie tablicy rejestracyjnej nie wypełnia znamion innych czynów zabronionych (z uwagi na wartość tablicy w postaci wykroczeń), np. art. 119 § 1 k.w. Postępowanie karne o taki czyn należało jednak umorzyć w oparciu o art. 5 § 1 pkt 4 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, gdyż nastąpiło tu już przedawnienie orzekania (art. 45 § 1 k.w.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.